

SPN - Svenskt Palliativt Nätverk

Nyhetsbrev – april 2021 nr 189 årgång 20

Disputation!

Malin Eneslätt kommer den 7 maj kl 09.00 att försvara sin doktorsavhandling **Dösnack – metoder och verktyg för samtal om döende, död och framtida vård i livets slutskede.**

Förhandsplanering av vård har beskrivits som en process av att i förväg reflektera över och samtala om framtida vård i livets slutskede, vilket kan öka beredskapen hos individer och deras närstående inför att senare hantera frågor som uppkommer vid livets slut. Det övergripande syftet med denna avhandling var att utforska en strukturerad intervention för proaktiva samtal inför framtida vård i livets slutskede bland huvudsakligen äldre personer.

Tillsammans med olika patient-, anhörig- och pensionärsföreningar har vi översatt och anpassat två verktyg som kan stödja proaktiva samtal. Vid intervjuer med 65 äldre personer har vi utforskat *vem* och *vad* som kan viktigt för dem i livets slutskede. 59 av dem deltog även i en uppföljande intervju 5–12 månader senare. Intervjuerna hölls som öppna samtal såväl som genom att använda verktygen. Vi fann att nätverkskartan EcoMap visserligen kunde synliggöra sociala kontakter, men att användningen av den också innebar svårigheter. Det andra verktyget, DöBra-kortleken, innehåller 37 påståenden om sådant som kan vara viktigt i livets slutskede, t.ex. *att vara fri från smärta, att ha ordning på min ekonomi och att ha mina närmaste kring mig*. Det finns också *valfria alternativ* där en själv kan formulera något annat som är viktigt. Vi fann att DöBra-kortleken kan vara hjälpsam för att stimulera samtal om döende, död och framtida vård i livets slutskede. Resultaten visade stora skillnader i hur olika individer resonerar kring det som är viktigt för dem i livets slutskede, men även förändringar inom samma individ över tid.

Eftersom det uppstod en efterfrågan av DöBra-kortleken har den blivit tillgänglig för allmänheten att köpa. Därför har vi genom ytterligare intervjuer med 20 personer studerat exempel av hur kortleken har använts utanför forskningsprojektet. Vi fann att den använts vid t.ex. studiecirklar och språkcaféer men även inom familjer och bland vårdpersonal. Våra resultat visar att användandet av DöBra-kortleken kunde bidra till personlig utveckling och stärkta relationer.

En övergripande slutsats är att proaktiva samtal inför framtida vård i livets slutskede kan, för dem som vill, underlättas och stimuleras genom att använda DöBra-kortleken. Kortleken har även stimulerat till mer generella samtal om döende och död och därigenom medfört att dessa frågor har aktualiserats i nya kontexter. Detta kan bidra till att stärka förmågan att hantera frågor kring döende och död, även utanför den formella hälso- och sjukvården.

Disputationen kommer att sändas via zoom och alla uppgifter finns här:
<https://nyheter.ki.se/disputation-malin-eneslatt>

Avhandlingen kommer att e-publiceras på Karolinska Institutets hemsida senast 16 april.

Utvecklat och uppdaterat vårdprogram för palliativ vård

Det nationella vårdprogrammet för palliativ vård bidrar till att beskriva den kunskapsbas som finns inom området och till att skapa förutsättningar för likvärdig palliativ vård i hela landet. Nu är vårdprogrammet reviderat och publicerat på cancercentrum.se.

Vårdprogrammet, som beskriver palliativ vård oavsett diagnos och bostadsort, riktar sig till såväl vårdpersonal och beslutsfattare som till patientföreträdare och allmänhet. Patienter med palliativa vårdbehov och deras närstående finns överallt inom vård och omsorg, och därför måste det finnas en god allmän kompetens.

Läs mer och ta del av vårdprogrammet på Regionala cancercentrum i samverkan

För vems skull ger vi lindring, och vem bestämmer det? Vad kan vi göra och vad SKA vi göra när någon drabbas av obotlig sjukdom – vad är målet med vården och hur vårdar vi även relationerna? Hur får vi till de livsviktiga samtalen om vårdens inriktning, och hur kan de olika funktionerna i vårdteam och vårdkedja göras delaktiga och samverka för att minska etisk stress?

Ett samtal med Johan Herlin Ejerhed, biträdande överläkare, medicinkliniken, Danderyds sjukhus, och Kristina Zarins, specialistsjuksköterska i palliativ vård, Danderyds sjukhus. Arrangör: Betaniastiftelsen (ansvarig utgivare). Producerat av Utbildningsradion (UR)

Ta del av samtalet på palliationsakademins hemsida

Sista hjälpen - digital utbildning 20 maj kl 15.00 - 17.00

”Sista hjälpen-utbildning” (engelska “Last Aid”) är ett europeiskt utbildningskoncept som liksom första hjälpen kurser, vänder sig till allmänheten samt vårdpersonal för utbildning i basalt omhändertagande av medmänniskor i behov av stöd. Sista hjälpen fokuserar på omsorg och stöd i livets slut. Döden, döendet och sorg är naturliga och oundvikliga processer i livet.

Denna kurs vänder sig till dig som är intresserad av att lära dig mer om hur man kan stödja en svårt sjuk närstående eller vän.

Kursen är gratis och alla är välkomna.

Mer information och anmälan på hemsidan

Gyncancerdagen 2021 Digitalt den 17 april kl. 11.00 - 16.30

Under dagen tas ämnen som bland annat rörelse, närståendeperspektiv, endometrioscancer, palliativ vård, tarmbesvär, forskning och mycket mer.

Läs mer, se program och anmäl dig via gyncancer.se

Dödsfallsenkät på engelska

Nu finns den senaste versionen av Dödsfallsenkäten översatt till engelska.

Ta del av enkäten på Svenska palliativregistrets hemsida

Boklotteri

Denna månad lottar vi ut boken **Leva med ovisshet : samtal om existentiell hälsa** av Kerstin Enlund och Lisbeth Gustafsson (Red) skänkt av Libris förlag

Om boken står:

Hur mår du och hur känns det att leva? Vad hoppas du på? Har livet en mening? Kan du värdesätta dig själv och känna inre frid? Existentiell hälsa handlar om vår motståndskraft i livets prövningar och svårigheter. Idag vet vi att vårt sätt att tänka om livet påverkar den fysiska och psykiska hälsan. Vi kan vara sjuka men ändå må ganska bra. Vi kan vara friska men ändå må dåligt.

Leva med ovisshet är en inbjudan till personliga samtal om livet och livsfrågorna. Här möter vi Agneta Lagercrantz erfarenhet av vägen från förgörande självkritik till självmedkänsla, Peter Strangs insikt om trons betydelse för patienter i dödens närhet, Ardalan Shekarabis existentiella utmaningar under resan från gömd flyktning till statsråd i det nya landet. Övriga skribenter är Charlotta Grunewald, Sofia Camnerin, Bo Forsberg, Katarina Mårtensson Blom och Fredrik Lignell.

Som en tråd i boken löper ett förtroligt samtal om tillit, sårbarhet och andlig styrka mellan författarna Lisbeth Gustafsson och Kerstin Enlund. Låt dig inspireras, utmanas och utrustas för att själv föra samtalet vidare!

Boken är ett samarbetsprojekt mellan Studieförbundet Bilda och Libris bokförlag.

Vill du vara med på bokutlottningen så skicka e-post till infospn@stockholmssjukhem.se senast den 30 april 2021 och glöm inte att skriva namn och adress dit boken ska skickas om du vinner.

Förra månadens böcker vanns av: Monica Axelsson, Trollhättan, Ulrika Mattsson, Sölvesborg och Anna-Maria Vesterlund, Sörberge

Ny hemsida

Nu har Sjuksköterskor För Palliativ Omvårdnad ny hemsida

[För att komma till hemsidan](#)

Early bird fram till 31 maj

[Läs mer och anmäl dig på hemsidan](#)

Nationella Rådet för Palliativ Vård

Lindring bortom boten 27 april och 5 maj 2021- digitalt

En utbildning för dig som arbetar med patienter med palliativa behov och deras närstående i den allmänna palliativa vården. Utbildningen ger dig kunskap i arbetsterapeutiska möjligheter, att stötta barn som närstående och de nya vårdprogrammen i palliativ vård för vuxna och barn. Syftet med utbildningen är att utifrån nationella riktlinjer utveckla kompetensen hos olika professioner inom den allmänna palliativa vården oavsett var och vem som vårdas.

Lindring bortom boten är en utbildningsserie som görs i samverkan mellan Nationella Rådet för Palliativ Vård (NRPV) och Betaniastiftelsen

Utbildningen är uppdelad i två delar

Del 1: 27 april 2021

Att göra det man vill och vara den man är livet ut

- *Arbetsterapeutiska möjligheter i palliativ vård*

Marie Hansson

Hur stöttar vi barn som närstående?

- *Vad säger de senaste rönen?*

Anna Patzauer Personne och Malin Lövgren

Del 2: 5 maj 2021

Nya vårdprogram i palliativ vård för vuxna och barn

- *Nytta för mig i vardagen?*

Elisabeth Löfdal och Fredrik Wallin (vuxna),

Christina Lindström och Annika Bjurö (barn)

Moderatorer: Ulrika Kreicbergs och Bertil Axelsson

Deltagaravgift:

En del, 475 kr exkl moms

Två delar, 750kr exkl moms

[Mer information och anmälan på Betaniastiftelsens hemsida](#)

Vänliga hälsningar

Jenny Söderström

Palliativ vård
Stockholms Sjukhem

Carl Johan Fürst

Palliativt utvecklingscentrum
Lund

Detta nyhetsbrev har gått ut till alla som anmält intresse för att delta i nätverket.
Har du bytt e-postadress, vänligen hör av dig till infospn@stockholmssjukhem.se